

Т.Г. Ковальчук

**ОБЛІК І АНАЛІЗ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Навчальний посібник

Київ
Видавництво Ліра-К
2018

УДК 658

К 56

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як
навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11 від 17.03.2014 р.)*

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
Протокол № 9 від 03 листопада 2017 р.*

Рецензенти:

Т.С. Кучеренко – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Уманського національного університету садівництва;

О.О. Школьний – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Уманського національного університету садівництва;

М.А. Дудченко – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту Київського державного університету інформаційно-комунікаційних технологій;

В.К. Збарський – доктор економічних наук, професор національного університету біоресурсів і природокористування України.

Ковальчук Т.Г.

К 56

Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. /
Т.Г. Ковальчук. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. – 216 с.

ISBN 978-617-7507-94-8

У посібнику узагальнено методичні рекомендації, нормативні акти та окремі публікації з питань організації і ведення бухгалтерського обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності, висвітлено теоретичні і практичні аспекти, розглянуто загальні принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності, викладено методiku обліку операцій ЗЕД підприємств, представлено методiku аналізу зовнішньоекономічної діяльності в сучасних умовах господарювання.

Призначений для студентів відповідних спеціальностей, бухгалтерів-практиків, економістів та тих, хто самостійно опановує бухгалтерський облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

ISBN 978-617-7507-94-8

© Ковальчук Т.Г., 2017

© Видавництво Ліра-К, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	3
--------------------	---

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

1.1. Основні поняття зовнішньоекономічної діяльності, її види.....	5
1.2. Завдання та принципи зовнішньоекономічної діяльності	9
1.3. Об'єкти та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності	12
1.4. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	19
<i>Запитання для самоперевірки</i>	27

Розділ 2. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту	29
2.2. Особливості умов договорів у зовнішньоекономічній діяльності.....	35
2.3. Відображення в обліку зобов'язань за зовнішньо- економічними контрактами	37
<i>Запитання для самоперевірки</i>	41

Розділ 3. ОБЛІК ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ

3.1. Поняття валютних цінностей та операцій з ними	42
3.2. Курсові різниці: порядок визначення та відображення в обліку	45
3.3. Рахунки в банках в іноземній валюті.....	49
3.4. Облік операцій з готівковою іноземною валютою	56
<i>Запитання для самоперевірки</i>	57

Розділ 4. ОБЛІК РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

4.1. Основні види та форми розрахунків по ЗЕ операціях.....	59
4.2. Кредитні операції у ЗЕД	66
<i>Запитання для самоперевірки</i>	72

Розділ 5. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

5.1. Види і порядок формування цін та документальне забезпечення переміщення товарів через митний кордон	73
---	----

5.2. Передумови здійснення імпорتنих операцій.....	81
5.3. Бухгалтерський облік здійснення імпорتنих операцій.....	83
5.4. Оподаткування імпорتنих операцій.....	86
5.5. Особливості обліку імпорту робіт, послуг та авансів, сплачених іноземному постачальнику	89
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>90</i>

Розділ 6. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

6.1. Види експортних операцій та формування вартості експортних товарів	92
6.2. Бухгалтерський облік операцій з експорту товарів (продукції).....	97
6.3. Бухгалтерський облік з експорту робіт, послуг та авансів, одержаних від іноземних покупців.....	102
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>105</i>

Розділ 7. ОБЛІК ІНШИХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

7.1. Облік лізингових операцій.....	106
7.2. Облік реекспортних та реімпорتنих операцій	112
7.3. Облік консигнаційних та комісійних операцій.....	116
7.4. Облік надання та отримання технічної та гуманітарної допомоги.....	120
7.5. Облік валютних операцій, пов'язаних з формуванням статутного капіталу	123
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>128</i>

Розділ 8. ОБЛІК ЗУСТРІЧНОЇ ТОРГІВЛІ ТА ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

8.1. Поняття та облік компенсаційних операцій.....	130
8.2. Облік бартерних операцій у ЗЕД	132
8.3. Облік операцій з давальницькою сировиною	136
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>144</i>

Розділ 9. ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

9.1. Бухгалтерська фінансова звітність.....	146
9.2. Статистична звітність.....	155
9.3. Інші форми звітності	157

Запитання для самоперевірки 159

Розділ 10. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

10.1. Зміст, завдання та методи економічного аналізу в сфері зовнішньоекономічних зв'язків..... 160

10.2. Аналіз та оцінка ефективності експортних операцій..... 162

10.3. Аналіз та оцінка ефективності імпортних операцій..... 171

10.4. Аналіз фінансового стану підприємства-контрагента 177

Запитання для самоперевірки 182

ЛІТЕРАТУРА 184

ТЕСТИ 186